

До протоколу № 216
від 23, 25 вересня 2026

ВИСНОВОК

до проєкту Закону України
«Про Державний бюджет України на 2027 рік»
(реєстр. № 16000 від 15.09.2026)

I. Загальні показники доходів і видатків Державного бюджету України на 2027 рік

Згідно з макроекономічним прогнозом на 2027 рік обсяг ВВП України прогнозується на рівні 11 144,4 млрд грн, що на 8,1 % більше порівняно з 2026 роком (у 2026 році цей показник становив 10309,3 млрд. грн.) (інформація з Пояснювальної записки законопроекту).

Прогноз доходів Державного бюджету на 2027 рік розроблено на основі основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України, схвалених постановою Кабінету Міністрів України від 04.06.2026 № 695 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2027–2029 роки», які враховують дію правового режиму воєнного стану, а також основні пріоритетні завдання фіскальної політики, спрямовані на забезпечення збалансування державних фінансів.

Таблиця 1. Основні макропоказники України за період 2025 – 2027 рр.

Найменування згідно з бюджетною класифікацією	2025 рік, млн грн (станом на кінець року)	2026 рік, млн грн (станом на 09.2026)	Збільшення або зменшення 2026/2025		2027 рік, млн грн (проєкт)	Збільшення або зменшення 2027/2026	
			Абсол., млн грн	Відносне, %		Абсол., млн грн	Відносне, %
Валовий внутрішній продукт	8931200	10309300	1378100	15,4	11144400	835100	8,1
Доходи державного бюджету	2502638,7	5195910,7	2693272	107,6	5648033	452122,3	8,7
Видатки державного бюджету	4654848,5	6407084,6	1752236,1	37,6	7271997,4	864912,8	13,5

У 2027 році заплановане зростання ВВП, доходів та видатків державного бюджету на 8,1 %, 8,7 % та 13,5 % відповідно.

Таблиця 2. Доходи державного бюджету України 2026-2027 рр. за загальним фондом та спеціальним фондом

Код бюджетної класифікації	Найменування	2026 рік, млн грн	2027 рік, млн грн (проект)	Відхилення 2027/2026	
				абсолютне, мл .грн	Збільшення / зменшення, %
10000000	Податкові надходження	2509807,2	2863844,8	354037,6	14,1
13000000	Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів	59536,7	67642,5	8105,8	13,6
14000000	Внутрішні податки на товари та послуги	1405803,1	1621691,9	215888,8	15,4
15000000	Податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції	72279,1	78096,8	5817,7	8,0
19000000	Інші податки та збори	63707,2	68692,2	4985	7,8
20000000	Неподаткові надходження	359000,2	267546,7	-91453,5	-25,5
21000000	Доходи від власності та підприємницької діяльності	233192,8	125374,3	-107819	-46,2
22000000	Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності	13748,1	14790,2	1042,1	7,6
24000000	Інші неподаткові надходження	48977,7	55335,9	6358,2	13,0
25000000	Власні надходження бюджетних установ	63081,6	72046,3	8964,7	14,2
30000000	Доходи від операцій з капіталом	398,1	704,4	306,3	76,9
31000000	Надходження від продажу основного капіталу	60	289,6	229,6	382,7
31010000	Кошти від реалізації скарбів, майна, одержаного державою або територіальною громадою в порядку спадкування чи дарування, безхазяйного майна, знахідок, а також	32,1	39,3	7,2	22,4

	валютних цінностей і грошових коштів, власники яких невідомі				
31020000	Надходження коштів від Державного фонду дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння	27,8	250,3	222,5	800,4
32000000	Надходження від реалізації державних запасів товарів	323,9	400,1	76,2	23,5
33000000	Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	14,3	14,7	0,4	2,8
42000000	<i>Від Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ</i>	2306791,5	2493012,9	186221,4	8,1
50000000	<i>Цільові фонди</i>	1092,1	970,4	-121,7	-11,1
...					
Усього		5195910,7	5648033,2	452122,5	8,7

Відповідно до наведених даних, у проєкті Державного бюджету на 2027 рік (далі – проєкт на 2027 рік) загальний обсяг доходів становить 5 648 033,2 млн грн, що на 452 122,5 млн грн, або на 8,7 %, більше показника 2026 року, коли обсяг склав 5 195 910,7 млн грн.

Основне збільшення серед наведених у таблиці груп доходів передбачено за рахунок податкових надходжень, обсяг яких зростає з 2 509 807,2 млн грн у 2026 році до 2 863 844,8 млн грн у 2027 році, тобто на 354 037,6 млн грн, або на 14,1 %.

У структурі податкових надходжень найбільше абсолютне збільшення передбачено за надходженнями від внутрішніх податків на товари та послуги - на 215 888,8 млн грн, або на 15,4 % (з 1 405 803,1 млн грн до 1 621 691,9 млн грн):

рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів збільшується на 8 105,8 млн грн, або на 13,6 %;

податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції - на 5 817,7 млн грн, або на 8,0 %;

інші податки та збори - на 4 985,0 млн грн, або на 7,8 %.

Водночас проєктом передбачено суттєве скорочення неподаткових надходжень з 359 000,2 млн грн до 267 546,7 млн грн, тобто на 91 453,5 млн грн, або на 25,5 %. Визначальним у цьому скороченні є зменшення доходів від власності та підприємницької діяльності - з 233 192,8 млн грн до 125 374,3 млн грн, або на 107 819,0 млн грн (46,2 %). Водночас адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності збільшуються на 7,6 %, інші неподаткові надходження - на 13,0 %, власні надходження бюджетних установ - на 14,2 %.

Доходи від операцій з капіталом передбачено у сумі 704,4 млн грн, що на 306,3 млн грн, або на 76,9 %, більше показника 2026 року. Найбільше відносно зростання у цій групі передбачено за надходженнями коштів від Державного фонду дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння - з 27,8 млн грн до 250,3 млн грн, тобто на 222,5 млн грн, або на 800,4 %. При цьому в абсолютному вимірі вплив зазначених надходжень на загальний обсяг доходів є незначним.

Значним джерелом доходів залишаються надходження від Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій та донорських установ. На 2027 рік їх передбачено у обсязі 2 493 012,9 млн грн, що на 186 221,4 млн грн, або на 8,1 %, більше показника 2026 року - 2 306 791,5 млн грн.

Водночас надходження до цільових фондів зменшуються з 1 092,1 млн грн до 970,4 млн грн - на 121,7 млн грн, або на 11,1 %.

Таким чином, наведені у таблиці показники свідчать про заплановане на 2027 рік збільшення загального обсягу доходів на 8,7 %. Зростання забезпечується насамперед збільшенням податкових надходжень на 354 037,6 млн грн та надходжень від Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій і донорських установ на 186 221,4 млн грн. Одночасно передбачається суттєве зменшення неподаткових надходжень на 91 453,5 млн грн, переважно за рахунок скорочення доходів від власності та підприємницької діяльності на 107 819,0 млн грн.

Таблиця 3. Розподіл видатків за програмною класифікацією на 2026-2027 роки, тис грн за загальним фондом та спеціальним фондом

Код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	2025	2026 (закон зі змінами)	2027 (проект)	Збільшення або зменшення, %	
					2026/2025	2027/2026
	УСЬОГО:	5490540146,9	6463872607,0	7329256660,1	17,7	13,4
0110000	Управління справами Апарату Верховної Ради України	3209115,6	3890935,0	5084695,1	21,2	30,7
0300000	Державне управління справами	3952396,9	4153866,4	4734638,1	5,1	14,0
0410000	Господарсько-фінансовий департамент Секретаріату Кабінету Міністрів України	13749192,9	14317921,1	20313147,6	4,1	41,9
0500000	Державна судова адміністрація України	21662697,3	24153805,2	32620221,6	11,5	35,1
0550000	Верховний Суд	2248026,3	2579314,2	3177745,6	14,7	23,2
0800000	Конституційний Суд України	309237,2	344642,0	427829,2	11,4	24,1
0850000	Вищий антикорупційний суд	410059,4	490051,8	879745,2	19,5	79,5
0900000	Офіс Генерального прокурора	16043304,3	18614926,2	21146074,2	16,0	13,6
0950000	Вищий суд з питань інтелектуальної власності	1435,9	2257,8	93850,5	57,2	4056,7
1000000	Міністерство внутрішніх справ України	603224785,6	540027435,7	656290415,2	-10,5	21,5
1200000	Міністерство економіки та довкілля України	49964702,7	50845281,1	110595598,4	1,8	117,5
1210000	Міністерство економіки та довкілля України (загальнодержавні видатки та кредитування)	109208,6	118095,8	144370,7	8,1	22,2
1400000	Міністерство закордонних справ України	7083835,1	8320965,8	11321919,0	17,5	36,1
1500000	Міністерство у справах ветеранів України	4164384,6	8023637,2	10291038,1	92,7	28,3
1510000	Міністерство у справах ветеранів України (загальнодержавні видатки та кредитування)	7380361,4	9676078,4	10562788,3	31,1	9,2
2100000	Міністерство оборони України	3001894418,8	3444339945,1	3762674292,7	14,7	9,2
2200000	Міністерство освіти і науки України	60992039,8	73993212,2	95854397,7	21,3	29,5

2201300	Забезпечення діяльності Національного фонду досліджень, грантова підтримка наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок	769839,6	824117,3	959583,3	7,1	16,4
2201390	Підтримка пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ	2801361,1	6195633,7	7916390,1	121,2	27,8
2300000	Міністерство охорони здоров'я України	214678545,4	251568973,3	289162824,0	17,2	14,9
2400000	Міністерство енергетики України	19759357,0	22291908,1	17993017,8	12,8	-19,3
2500000	Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України	410430827,0	466161178,3	538887801,3	13,6	15,6
2750000	Міністерство у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб України			30859740,3		
2800000	Міністерство аграрної політики та продовольства України	64,7		13684832,4		
2900000	Міністерство цифрової трансформації України	8358365,5	10154960,6	12518839,4	21,5	23,3
3100000	Міністерство з відновлення, інфраструктури та транспорту України	65241419,9	48269841,6	58081495,0	-26,0	20,3
3120000	Міністерство з відновлення, інфраструктури та транспорту України (загальнодержавні видатки та кредитування)	5683285,2	48163806,6	79811334,8	747,5	65,7
3400000	Міністерство молоді та спорту України	5983449,3	6833330,4	8073810,4	14,2	18,2
3500000	Міністерство фінансів України	32677036,3	32748798,3	37683902,2	0,2	15,1
3600000	Міністерство юстиції України	21225885,8	23963165,8	26946582,9	12,9	12,5
3800000	Міністерство культури України	11328226,6	16144856,7	15018238,6	42,5	-7,0
3900000	Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України	2,8				
5270000	Державна інспекція ядерного регулювання України	125070,5	110060,1	124986,8	-12,0	13,6
5560000	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку	193104,6	238114,4	260262,5	23,3	9,3
5960000	Головне управління розвідки Міністерства оборони України	69405481,7	31547956,5	41504736,2	-54,5	31,6

5970000	Уповноважений із захисту державної мови	28062,3	35854,7	66103,6	27,8	84,4
5980000	Вища рада правосуддя	332695,0	434448,9	482260,5	30,6	11,0
5990000	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини	507409,4	518135,9	635080,5	2,1	22,6
6010000	Антимонопольний комітет України	588015,6	685300,5	750211,2	16,5	9,5
6120000	Національне агентство України з питань державної служби	227431,1	229736,6	275768,7	1,0	20,0
6150000	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	310468,8	318729,7	408833,5	2,7	28,3
6320000	Національне антикорупційне бюро України	1820545,2	2547607,4	2856681,5	39,9	12,1
6330000	Національне агентство з питань запобігання корупції	1368342,3	1483654,5	1890945,5	8,4	27,5
6340000	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	791488,7	1069427,2	1280417,7	35,1	19,7
6380000	Державне космічне агентство України	1133297,5	963636,7	1027679,4	-15,0	6,6
6420000	Державне бюро розслідувань	4040847,9	4712579,6	5504862,3	16,6	16,8
6430000	Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів	333360,6	430496,3	623835,3	29,1	44,9
6440000	Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення	222320,4	239660,5	280285,0	7,8	17,0
6490000	Бюро економічної безпеки України	1834302,2	2187889,0	3246950,4	19,3	48,4
6500000	Рада національної безпеки і оборони України	328980,8	337576,1	406419,0	2,6	20,4
6510000	Рахункова палата	718837,3	1181185,2	1466824,2	64,3	24,2
6520000	Служба безпеки України	72556288,4	45772923,0	57614661,6	-36,9	25,9
6540000	Національна академія наук України	8147004,9	8283485,5	9340750,2	1,7	12,8
6550000	Національна академія педагогічних наук України	306923,8	330365,9	364172,7	7,6	10,2
6560000	Національна академія медичних наук України	7090652,7	6002629,9	6694977,8	-15,3	11,5
6570000	Національна академія мистецтв України	45437,1	49199,0	53451,2	8,3	8,6
6580000	Національна академія правових наук України	96511,7	101920,6	109993,2	5,6	7,9
6590000	Національна академія аграрних наук України	2099917,8	2108620,2	2628552,5	0,4	24,7
6600000	Управління державної охорони України	4472852,5	4416835,9	4796858,2	-1,3	8,6
6610000	Фонд державного майна України	616119,0	1029041,9	1109403,6	67,0	7,8

6620000	Служба зовнішньої розвідки України	8904090,3	6474685,8	7262344,8	-27,3	12,2
6640000	Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України	63756170,1	50642600,8	59541316,8	-20,6	17,6
6730000	Центральна виборча комісія	332443,0	275171,2	365143,5	-17,2	32,7
8680000	Державна регуляторна служба України	93774,3	92138,2	116733,3	-1,7	26,7

Відповідно до наведених у таблиці 3 даних, у проєкті на 2027 рік загальний обсяг видатків та кредитування державного бюджету передбачено у сумі 7 329 256,7 млн грн, що на 13,4 % більше порівняно з показником 2026 року - 6 463 872,6 млн грн. У 2026 році відповідний показник зріс на 17,7 % порівняно з фактичним показником 2025 року.

Аналіз показників за головними розпорядниками бюджетних коштів свідчить, що у проєкті на 2027 рік переважно передбачено збільшення видатків порівняно з 2026 роком. Водночас темпи такого збільшення істотно відрізняються.

Зокрема, видатки за бюджетними програмами Міністерства освіти і науки України передбачено у обсязі 95 854,4 млн грн, що на 29,5 % більше порівняно з 2026 роком (73 993,2 млн грн). При цьому у 2026 році відповідний показник збільшився на 21,3 % порівняно з 2025 роком. Таким чином, передбачений на 2027 рік темп зростання видатків за бюджетними програмами Міністерства освіти і науки України (29,5 %) більш ніж удвічі перевищує загальний темп зростання видатків та кредитування державного бюджету (13,4 %).

Для порівняння, у 2027 році видатки за бюджетними програмами Міністерства охорони здоров'я України збільшуються на 14,9 %, Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України – на 15,6 %, Міністерства молоді та спорту України – на 18,2 %, Міністерства цифрової трансформації України – на 23,3 %, Міністерства фінансів України – на 15,1 %, Міністерства юстиції України – на 12,5 %. Водночас за бюджетними програмами Міністерства культури України на 7,0 %, а за бюджетними програмами Міністерства енергетики України – на 19,3 %.

Найбільші темпи зростання видатків за бюджетними програмами наведених у таблиці головних розпорядників у 2027 році передбачено для Міністерства економіки та довілля України – 117,5 %, Уповноваженого із захисту державної мови – 84,4 %, Вищого антикорупційного суду – 79,5 %, а також за загальнодержавними видатками та кредитуванням Міністерства з відновлення, інфраструктури та транспорту України – 65,7 %. При цьому наведені відсоткові показники характеризують саме динаміку видатків і мають оцінюватися з урахуванням різного абсолютного обсягу фінансування відповідних органів.

У сфері науки у 2027 році також передбачена позитивна динаміка. За бюджетною програмою «Забезпечення діяльності Національного фонду досліджень, грантова підтримка наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок» обсяг фінансування збільшується з 824,1 млн грн у 2026 році до 959,6 млн грн, або на 16,4 %.

За бюджетною програмою «Підтримка пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ» передбачено збільшення з 6 195,6 млн грн у 2026 році до 7 916,4 млн грн у 2027 році, або на 27,8 %. При цьому у 2026 році фінансування цієї програми було збільшено на 121,2 % порівняно з 2025 роком.

Збільшення фінансування у 2027 році передбачено для всіх національних академій наук, наведених у таблиці. Зокрема, передбачено збільшення видатків:

Національної академії наук України збільшуються на 12,8 % – до 9 340,8 млн грн;

Національної академії педагогічних наук України – на 10,2 %, до 364,2 млн грн;

Національної академії медичних наук України – на 11,5 %, до 6 695,0 млн грн;

Національної академії мистецтв України – на 8,6 %, до 53,5 млн грн;

Національної академії правових наук України – на 7,9 %, до 110,0 млн грн;

Національної академії аграрних наук України – на 24,7 %, до 2 628,6 млн грн.

При цьому темпи зростання видатків за більшістю національних академій наук є нижчими за загальний темп збільшення видатків за Міністерством освіти і науки України (29,5 %). Найбільше зростання серед академій передбачено за Національною академією аграрних наук України – 24,7 %, найменше – за Національною академією правових наук України – 7,9 %.

Окремо слід відзначити, що видатки Державного космічного агентства України у 2027 році передбачено у обсязі 1 027,7 млн грн, що на 6,6 % більше порівняно з 2026 роком. Водночас цей показник залишається нижчим за рівень 2025 року – 1 133,3 млн грн.

Загалом у таблиці зменшення видатків у 2027 році порівняно з 2026 роком зафіксовано, зокрема, за Міністерством енергетики України (–19,3 %) та Міністерством культури України (–7,0 %). За іншими наведеними у таблиці розпорядниками, для яких наявні зіставні показники 2026 та 2027 років, переважно передбачено збільшення фінансування.

Таким чином, за наведеними у таблиці показниками проєкт Державного бюджету України на 2027 рік передбачає збільшення загального обсягу видатків та кредитування державного бюджету на 13,4 %. При цьому видатки за Міністерством освіти і науки України збільшуються на 29,5 %, тобто темп їх зростання перевищує загальний темп зростання видатків державного бюджету. Позитивна динаміка передбачена також за наведеними бюджетними програмами у сфері наукової і науково-технічної діяльності та за всіма національними академіями наук, водночас темпи збільшення їх фінансування є різними.

Таким чином, наведені у таблиці показники свідчать про збільшення у проєкті на 2027 рік видатків за Міністерством освіти і науки України на 29,5 %, що перевищує загальний темп зростання видатків та кредитування державного бюджету (13,4 %). Позитивна динаміка також передбачена за наведеними бюджетними програмами у сфері наукової і науково-технічної діяльності та за всіма національними академіями наук. Найбільший темп зростання серед наведених у таблиці бюджетних програм у сфері науки передбачено за програмою підтримки пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, наукової і науково-технічної діяльності закладів вищої освіти та наукових установ - на 27,8 %, а серед

національних академій наук за Національною академією аграрних наук України - на 24,7 %.

Таблиця 4. Видатки на освіту та науку у 2026-2027 роках за загальним фондом

Код програмної класифікації видатків	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	2026 рік, тис грн.	2027 рік (проект), тис грн.	Абсолютне відхилення, тис грн	Збільшення / зменшення, %
2200000	Міністерство освіти і науки України в т.ч.:	47099870,9	63897854,2	16797983,3	35,7
2201300	Забезпечення діяльності Національного фонду досліджень, грантова підтримка наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок	807541,2	958133,3	150592,1	18,6
2201390	Підтримка пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ	5517462,1	7276370,1	1758908	31,9
6540000	Національна академія наук України	6677142,2	7600531,0	923388,8	13,8
6550000	Національна академія педагогічних наук України	274551,7	304773,2	30221,5	11,0
6560000	Національна академія медичних наук України	988779,5	1200167,2	211387,7	21,4
6570000	Національна академія мистецтв України	49199,0	53451,2	4252,2	8,6
6580000	Національна академія правових наук України	91891,0	100588,1	8697,1	9,5
6590000	Національна академія аграрних наук України	766826,7	843369,9	76543,2	10,0

Відповідно до наведених у додатку 3 до законопроекту (реєстр. № 16000) показників, у проекті Державного бюджету України на 2027 рік видатки та кредитування за Міністерством освіти і науки України (код 22000000) передбачені у обсязі 95 854,4 млн грн, що на 29,5 % більше порівняно з показником 2026 року – 73 993,2 млн грн. Зокрема, за загальним фондом передбачено 63 897,9 млн грн, за спеціальним фондом – 31 956,5 млн грн.

За Апаратом Міністерства освіти і науки України (код 2201000) загальний обсяг видатків та кредитування збільшується з 73 752,2 млн грн у 2026 році до 95 559,5 млн грн у 2027 році, або на 29,6 %.

У розрізі бюджетних програм у сфері освіти найбільше збільшення в абсолютному вираженні передбачено за програмою «Підготовка кадрів закладами вищої освіти та забезпечення діяльності їх баз практики» (КПКВК 2201160) – з 39 731,9 млн грн до 51 836,6 млн грн, або на 30,5 %.

Видатки на виплату академічних стипендій студентам (курсантам), аспірантам, докторантам закладів фахової передвищої та вищої освіти (КПКВК 2201190) збільшуються з 6 610,3 млн грн до 9 426,9 млн грн, або на 42,6 %. За програмою підготовки кадрів закладами фахової передвищої освіти (КПКВК 2201420) передбачено збільшення з 6 806,4 млн грн до 10 256,2 млн грн, або на 50,7 %.

Збільшення фінансування передбачено також за програмою забезпечення здобуття професійної (професійно-технічної) освіти за професіями загальнодержавного значення (КПКВК 2201030) – на 21,1 %; забезпечення діяльності Національного центру «Мала академія наук України», Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді та проведення відповідних заходів і олімпіад (КПКВК 2201120) – на 30,7 %; здійснення зовнішнього оцінювання та моніторингу якості освіти Українським центром оцінювання якості освіти та його регіональними підрозділами (КПКВК 2201470) – на 46,6 %.

Водночас за програмою «Загальнодержавні заходи у сфері освіти» (КПКВК 2201260) передбачено зменшення фінансування з 2 585,0 млн грн до 1 936,7 млн грн, або на 25,1 %, а за програмою «Підвищення доступності та стійкості освіти в умовах кризи в Україні» (КПКВК 2201270) – з 790,5 млн грн до 601,4 млн грн, або на 23,9 %.

За програмою «Забезпечення організації роботи Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Національного агентства кваліфікацій, освітнього омбудсмена» (КПКВК 2201020) загальний обсяг фінансування зменшується з 372,2 млн грн до 341,3 млн грн, або на 8,3 %.

Окремо слід відзначити зміни у фінансуванні наукової та науково-технічної діяльності. За програмою забезпечення діяльності Національного фонду досліджень, грантової підтримки наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок (КПКВК 2201300) передбачено 959,6 млн грн, що на 16,4 % більше порівняно з 2026 роком.

За програмою «Підтримка пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ» (КПКВК 2201390) фінансування збільшується з 6 195,6 млн грн до 7 916,4 млн грн, або на 27,8 %.

Фінансування наукової і науково-технічної діяльності на антарктичній станції «Академік Вернадський» (КПКВК 2201410) збільшується з 589,0 млн грн до 940,5 млн грн, або на 59,7 %.

Разом з тим за програмою «Виконання зобов'язань України у сфері міжнародного науково-технічного та освітнього співробітництва, участь у рамковій програмі Європейського Союзу з досліджень та інновацій» (КПКВК 2201380) передбачено зменшення фінансування з 146,3 млн грн до 72,2 млн грн, або на 50,6 %. При цьому за загальним фондом показник залишається на рівні 19,7 млн грн, а обсяг спеціального фонду зменшується із 126,6 млн грн до 52,5 млн грн.

За програмою «Надання кредитів на будівництво (реконструкцію) і придбання житла для наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників» (КПКВК 2201460) обсяг коштів залишається без змін – 2,0 млн грн.

У частині публічних інвестицій у проєкті на 2027 рік за програмою «Створення Центрів професійної досконалості» (КПКВК 2201620) передбачено 398,0 млн грн проти 23,2 млн грн у 2026 році. За програмою «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів» (КПКВК 2201680) обсяг коштів збільшується з 1 103,1 млн грн до 1 309,2 млн грн, або на 18,7 %.

Водночас за КПКВК 2201800 «Реалізація публічного інвестиційного проєкту з удосконалення вищої освіти в частині відновлення освітньої спроможності закладів вищої освіти для забезпечення доступу до якісної освіти та збереження людського капіталу», на який у 2026 році було передбачено 1000,0 млн грн, у таблиці на 2027 рік кошти не передбачені. Натомість у 2027 році передбачена нова бюджетна програма КПКВК 2201860 «Реалізація програми публічних інвестицій на модернізацію майстерень і лабораторій закладів фахової передвищої освіти» у обсязі 300,0 млн грн.

Окремо проаналізуємо видатки загального фонду за бюджетною програмою 2211000 «Міністерство освіти і науки України» (загальнодержавні видатки та кредитування) у 2026 році та заплановані видатки на 2027 рік.

Таблиця 5. Субвенції в видатках державного бюджету України за загальним фондом

Код видатків	Найменування згідно з відомчою і програмною класифікаціями видатків та кредитування державного бюджету	2026 рік	2027 рік (план)	Абсолютна зміна, тис грн	Збільшення / зменшення, %
2210000	Міністерство освіти і науки України (загальнодержавні видатки та кредитування)	196106817,6	222722793,5	26615975,9	13,6

2211190	Освітня субвенція з Державного бюджету місцевим бюджетам	103162315,0	192768601,2	89606286,2	86,9
2211220	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами	450000,0	495368,1	45368,1	10,1
2211360	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти	14388275,2	19358824,2	4970549	34,5
2211410	Підвищення престижності праці у сфері освіти	64606227,4	0,0	-64606227	-100,0
2211800	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проєкту на модернізацію майстерень і лабораторій закладів професійної та фахової передвищої освіти, забезпечення енергоефективності, безпеки та інклюзивності освітнього простору	1000000,0	400000,0	-600000	-60,0
2211810	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проєкту на облаштування безпечних умов у закладах, що надають загальну середню освіту (облаштування укриттів), зокрема військових (військово-морських, військово-спортивних) ліцеях, ліцеях із посиленою	6000000,0	3700000,0	-2300000	-38,3

	військово-фізичною підготовкою				
2211820	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проєкту на придбання обладнання, створення та модернізацію (проведення реконструкції та капітального ремонту) їдалень (харчоблоків) закладів освіти, зокрема військових (військово-морських, військово-спортивних) ліцеїв, ліцеїв із посиленою військово-фізичною підготовкою	1000000,0	1000000,0		
2211830	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проєкту на безперешкодний доступ до якісної освіти - шкільні автобуси	2000000,0	2000000,0		
2211840	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проєкту на облаштування безпечних умов у закладах, що надають загальну середню освіту (протипожежний захист), зокрема військових (військово-морських, військово-спортивних) ліцеях, ліцеях із посиленою військово-фізичною підготовкою	500000,0	0,0	-500000	-100,0
2211850	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на	3000000,0	3000000,0		

	реалізацію публічного інвестиційного проєкту на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа»				
--	--	--	--	--	--

За загальнодержавними видатками та кредитуванням Міністерства освіти і науки України (код 2210000) (загальний фонд та спеціальний фонд) передбачено збільшення з 196 106,8 млн грн до 223 491,5 млн грн, або на 14,0 %.

Найбільш суттєво збільшується освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам (КПКВК 2211190) – зі 103 162,3 млн грн у 2026 році до 192 768,6 млн грн у 2027 році, або на 86,9 %. Водночас за КПКВК 2211410 «Підвищення престижності праці у сфері освіти», за якою у 2026 році передбачено 64 606,2 млн грн, у таблиці на 2027 рік окремі видатки не передбачені.

Субвенція на забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти (КПКВК 2211360) збільшується з 14 388,3 млн грн до 19 358,8 млн грн, або на 34,5 %. Субвенція на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами (КПКВК 2211220) збільшується з 450,0 млн грн до 495,4 млн грн, або на 10,1 %.

Водночас за субвенцією на реалізацію публічного інвестиційного проєкту з модернізації майстерень і лабораторій закладів професійної та фахової передвищої освіти, забезпечення енергоефективності, безпеки та інклюзивності освітнього простору (КПКВК 2211800) передбачено зменшення з 1 000,0 млн грн до 400,0 млн грн, або на 60 відсотків. За субвенцією на облаштування безпечних умов у закладах загальної середньої освіти (укриттів) (КПКВК 2211810) обсяг коштів зменшується з 6 000,0 млн грн до 3 700,0 млн грн, або на 38,3 %.

Без змін порівняно з 2026 роком передбачено фінансування публічних інвестиційних проєктів на модернізацію їдалень (харчоблоків) закладів освіти – 1 000,0 млн грн, придбання шкільних автобусів – 2 000,0 млн грн, а також забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» – 3 000,0 млн грн.

При цьому за програмою облаштування безпечних умов у закладах загальної середньої освіти в частині протипожежного захисту (КПКВК 2211840), на яку у 2026 році передбачено 500,0 млн грн, у таблиці на 2027 рік кошти не передбачені.

Таким чином, наведені показники характеризуються загальним збільшенням фінансування за Міністерством освіти і науки України та за загальнодержавними видатками у сфері освіти, однак динаміка за окремими бюджетними програмами є нерівномірною. Поряд зі збільшенням фінансування підготовки кадрів у закладах вищої та фахової передвищої освіти, академічних стипендій, окремих напрямів наукової і науково-технічної діяльності та освітньої субвенції, проєктом передбачено зменшення фінансування окремих загальнодержавних заходів у сфері освіти, міжнародного науково-технічного та

освітнього співробітництва, а також окремих публічних інвестиційних проєктів. За окремими бюджетними програмами, які фінансувалися у 2026 році, у таблиці на 2027 рік видатки не передбачені, одночасно з цим з'являються нові бюджетні програми.

II. Видатки на освіту в державному бюджеті України на 2027 рік

Згідно з пояснювальною запискою законопроекту у проєкті Державного бюджету на 2027 рік видатки на освіту (державний бюджет з трансфертами) враховані у обсязі 328 493,9 млн грн, з них за загальним фондом – 290 639,8 млн грн, зокрема, на:

виплату заробітної плати педагогічним працівникам закладів освіти, які надають повну загальну освіту, за рахунок коштів освітньої субвенції – 192 768,6 млн грн;

забезпечення харчуванням учнів 1-11 класів закладів загальної середньої освіти – 19 448,9 млн грн, у тому числі за рахунок субвенції з державного бюджету – 19 358,8 млн грн;

підготовку кадрів закладами вищої освіти, у тому числі для надання державних грантів на здобуття вищої освіти – 66 924,9 млн грн;

виплату підвищених академічних стипендій для учнів закладів професійної освіти, студентів закладів фахової передвищої та вищої освіти – 8 266,1 млн грн;

забезпечення у повному обсязі підручниками учнів та педагогічних працівників десятих класів, а також учнів з особливими освітніми потребами – 1 544,6 млн грн;

надання державної підтримки у здобутті освіти особам з особливими освітніми потребами – 495,4 млн грн;

реалізацію публічних інвестиційних проєктів – 13 540,4 млн грн, зокрема за загальним фондом – 10 400 млн грн та за спеціальним фондом – 3 140,4 млн гривень.

Зазначені видатки будуть спрямовані на створення безпечного освітнього простору у школах, облаштування харчоблоків, придбання шкільних автобусів, закупівлю обладнання для навчальних кабінетів шкіл, модернізацію інфраструктури закладів вищої освіти тощо.

Аналіз видатків на освіту за 2026–2027 роки наведено в таблиці 6.

Таблиця 6. Показники видатків на освіту (державний бюджет з трансфертами) у ВВП 2026-2027 рр.

Показник	2026	2027 (проєкт)
ВВП, млн грн	10309300	11144400
Видатки з держбюджету, млн грн	265361,3	328493,9
Питома вага у ВВП, %	2,58	2,95

Аналіз видатків на освіту (державний бюджет з трансфертами) засвідчує збільшення їх питомої ваги у ВВП з 2,58 % до 2,95 %.

III. Видатки на наукову та науково-технічну діяльність у Державному бюджеті України на 2027 рік

Згідно з пояснювальною запискою законопроекту у проєкті Державного бюджету на 2027 рік видатки на наукову і науково-технічну діяльність враховані у обсязі 24 219,6 млн грн, з яких за загальним фондом державного бюджету – 19 691,3 млн гривень.

Фінансові ресурси будуть сконцентровані на проведенні пріоритетних для держави наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, максимальній переорієнтації системи наукових досліджень (розробок) на інновації.

Основними пріоритетами підтримки реалізації наукової та науково-технічної діяльності у 2027 році будуть:

організація та проведення наукових досліджень Національною академією наук та національними галузевими академіями наук – 13 009,8 млн грн, в тому числі підтримка пріоритетних для держави наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, які проводяться науковими підрозділами наукових установ Національної академії наук, що мають вагомі наукові та практичні результати своєї діяльності, визнані на міжнародному та національному рівні – 1 004,7 млн грн;

підтримка пріоритетних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок закладів вищої освіти та наукових установ, в тому числі за результатами їх державної атестації, формування та виконання державного замовлення на найважливіші науково-технічні (експериментальні) розробки та науково-технічну продукцію – 7 916,4 млн грн;

організація та проведення наукових досліджень в Антарктиці 940,5 млн грн;

забезпечення діяльності Національного фонду досліджень та надання ним грантової підтримки науковим дослідженням – 959,6 млн гривень.

Аналіз видатків на наукову та науково-технічну діяльність за 2023–2027 роки наведено в Таблиці 7.

Таблиця 7. Показники видатків на наукову та науково-технічну діяльність 2023-2026 рр.

Показник	2023	2024	2025	2026	2027 (проєкт)
ВВП, млн грн	6279300	7658400	8967400	10309300	11144400
Видатки з держбюджету, млн грн	11797,6	13507,1	14026,3	19869,4	24219,6
Питома вага у ВВП, %	0,19	0,17	0,17	0,19	0,22

Комітет констатує, що питома вага видатків на наукову та науково-технічну діяльність у ВВП є майже незмінною.

За результатами проведеного аналізу законопроекту Комітет визначив низку питань у сфері освіти і науки, які потребують врахування та додаткового опрацювання під час доопрацювання законопроекту:

1. Не зупиняти на 2027 рік дію законодавчих гарантій щодо оплати праці педагогічних і науково-педагогічних працівників.

У 2027 році обсяг видатків за КПКВК 2211190 збільшується на **89 606,3 млн грн, або 86,9 відсотка**. Водночас окрема бюджетна програма «Підвищення престижності праці у сфері освіти», на яку у 2026 році передбачено **64 606,2 млн грн**, у показниках на 2027 рік відсутня.

У пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що **192 768,6 млн грн** передбачено на заробітну плату педагогічних працівників. Водночас не наведено розподілу, який би давав змогу визначити, яка частина зазначеного збільшення видатків пов'язана з перенесенням видатків з КПКВК 2211410, а яка становить фактичне додаткове збільшення обсягу фінансування оплати праці.

У зв'язку з цим необхідно забезпечити збереження у 2027 році законодавчих гарантій щодо оплати праці педагогічних і науково-педагогічних працівників, зокрема привести їх у відповідність до статті 61 Закону України «Про освіту».

2. Передбачити механізм коригування обсягу освітньої субвенції після верифікації фактичного контингенту учнів.

Законопроектом передбачено, що у 2027 році розподіл освітньої субвенції між місцевими бюджетами здійснюватиметься Кабінетом Міністрів України.

Водночас у пояснювальній записці зазначено, що контингенти учнів, які використовуватимуться для розподілу освітньої субвенції, формуватимуться станом на **1 жовтня 2026 року**, після чого проводитиметься верифікація відповідних даних.

У зв'язку з цим необхідно передбачити механізм коригування обсягу освітньої субвенції з урахуванням результатів верифікації фактичного контингенту учнів.

3. Не допустити зменшення видатків на облаштування укриттів у закладах освіти.

Відповідно до порівняльної таблиці обсяг видатків за КПКВК 2211810 зменшується з 6,0 млрд грн у 2026 році до 3,7 млрд грн у 2027 році, тобто на 38,3 відсотка.

З огляду на збереження потреби у створенні безпечних умов для організації освітнього процесу необхідно переглянути передбачене законопроектом скорочення видатків за зазначеною бюджетною програмою.

4. З огляду на необхідність забезпечення належного рівня безпеки учасників освітнього процесу необхідно забезпечити подальше фінансування відповідних заходів із протипожежної безпеки.

У 2026 році за КПКВК 2211840 на облаштування безпечних умов у закладах загальної середньої освіти в частині протипожежного захисту передбачено 500 млн грн. Водночас у показниках на 2027 рік за цією бюджетною програмою видатки на зазначений напрям не передбачені.

З огляду на необхідність забезпечення належного рівня безпеки учасників освітнього процесу необхідно не допустити припинення фінансування відповідних заходів з протипожежної безпеки.

5. Переглянути передбачене законопроектом скорочення видатків на модернізацію майстерень і лабораторій закладів професійної та фахової передвищої освіти та забезпечити чітке розмежування відповідних бюджетних програм.

За КПКВК 2211800 «Модернізація майстерень і лабораторій закладів професійної та фахової передвищої освіти» у 2027 році передбачено 400,0 млн грн проти 1 000,0 млн грн у 2026 році, тобто видатки зменшуються на 600,0 млн грн, або на 60 %.

Водночас у законопроекті передбачено нову бюджетну програму за КПКВК 2201860 «Реалізація програми публічних інвестицій на модернізацію майстерень і лабораторій закладів фахової передвищої освіти» у обсязі 300,0 млн грн.

У зв'язку з цим необхідно забезпечити, щоб запровадження нової бюджетної програми не призводило до фактичного скорочення обсягу державного фінансування модернізації майстерень і лабораторій закладів професійної та фахової передвищої освіти та не створювало дублювання напрямів використання коштів.

IV. Зауваження та пропозиції зовнішніх стейкхолдерів

Міністерство освіти і науки України (далі – МОН України) поінформувало про додаткову потребу у видатках державного бюджету на 2027 рік за бюджетними програмами у сфері освіти і науки в загальному обсязі 43 070,6 млн грн, у тому числі 14 873,0 млн грн за бюджетними програмами Міністерства освіти і науки України та 28 197,6 млн грн за загальнодержавними видатками та кредитуванням.

Зазначена додаткова потреба обґрунтовується необхідністю належного фінансового забезпечення у 2027 році окремих напрямів державної політики у

сферах освіти і науки, зокрема оплати праці та соціальних гарантій працівників; підготовки кадрів закладами вищої та фахової передвищої освіти; грантової підтримки здобувачів вищої освіти, у тому числі пільгових категорій; стипендіального забезпечення; підтримки переміщених та прифронтових закладів вищої освіти; підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників; забезпечення державної підтримки осіб з особливими освітніми потребами; харчування учнів; здійснення доплат педагогічним працівникам на прифронтових територіях; реалізації заходів Нової української школи та реформи профільної середньої освіти; модернізації освітньої інфраструктури, забезпечення безпечних умов та енергетичної стійкості закладів освіти, а також виконання окремих заходів у сфері науки та міжнародного науково-технічного співробітництва.

Зокрема, у частині вищої освіти МОН України визначило додаткову потребу за КПКВК 2201160 «Підготовка кадрів закладами вищої освіти та забезпечення діяльності їх баз практики» у обсязі 3 617,5 млн грн, у тому числі на соціальні гранти здобувачам пільгових категорій, соціальні гранти для дітей учасників бойових дій, Гранти Героїв, гранти для підготовки офіцерів запасу, підтримку переміщених ЗВО шляхом фінансування витрат на акредитацію освітніх програм, комунальні послуги, збереження наукового потенціалу прифронтових ЗВО, збільшення резерву та видатки у разі збільшення заробітної плати з вересня 2027 року.

Окремо МОН України зазначає потребу в додатковому фінансуванні освітньої субвенції у обсязі 17 109,9 млн грн, зокрема у зв'язку з передбаченим підвищенням заробітної плати з вересня 2027 року, формуванням резерву освітньої субвенції, збільшенням кількості ставок практичних психологів та іншими визначеними у додатку напрямками.

Національна академія наук України усвідомлює всі виклики та складнощі сьогоденного формування державного бюджету України на 2027 рік і не наполягає на врахуванні в ньому її фінансових потреб у повному обсязі, але вважає, що вкрай необхідно *збільшити у законопроекті обсяги видатків за рахунок коштів загального фонду* на 975,0 млн грн за такими бюджетними програмами:

КПКВК 6541020 «Науково-організаційна діяльність президії НАН України» - на 31016,0 тис грн;

КПКВК 6541030 «Наукова і науково-технічна діяльність наукових установ Національної академії наук України» - на 932842,6 тис грн для виконання пріоритетних наукових досліджень;

КПКВК 6541200 «Підготовка до державної атестації наукових кадрів Національної академії наук України» - на 11141,4 тис грн.

Національна академія мистецтв України (далі – НАМ України) просить врахувати *додаткову потребу* у фінансуванні за бюджетними програмами:

КПКВК 6571020 «Науково-організаційна діяльність президії Національної академії мистецтв України» 2328,3 тис грн;

КПКВК 6571030 «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері мистецтвознавства» 5579,4 тис грн.

НАМ України пропонує вилучити з пункту 22 Прикінцевих положень законопроекту норму щодо опрацювання питання передачі наукових установ національних галузових академій наук до відповідних профільних міністерств, зазначаючи, що такий підхід не відповідає рекомендаціям незалежного європейського аудиту національної системи досліджень та інновацій України, якими передача установ галузових академій профільним міністерствам не передбачалася.

Національна академія аграрних наук України просить, зокрема, врахувати додаткову потребу у фінансуванні видатків на 2027 рік за бюджетною програмою:

КПКВК 6591020 «Науково-організаційна діяльність президії Національної академії аграрних наук України» - на 450,6 тис грн;

КПКВК 6591060 «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері агропромислового комплексу» - на 485470,7 тис грн.

Національна академія медичних наук України просить передбачити додаткові видатки обсягом 1 436 687,8 тис грн на:

КПКВК 6561040 «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері профілактики і лікування хвороб людини» у сумі 434 241,1 тис грн, у тому числі на оплату праці та нарахування – 80 405,3 тис грн, придбання матеріалів і реактивів – 36 889,7 тис грн, інші поточні видатки – 146 180,1 тис грн та придбання наукового обладнання – 170 766,0 тис грн;

додаткові капітальні видатки на оновлення матеріально-технічної бази установ НАМН України – 1 000 000,0 тис грн;

КПКВК 6561090 «Науково-організаційна діяльність президії Національної академії медичних наук України» – 2 446,7 тис грн.

Національна академія правових наук України (далі – НАПрНУ) повідомляє про додаткову потребу 25,0 млн грн, з них:

15,0 млн грн за КЕКВ 3132 на капітальний ремонт будівлі президії Академії;

10,0 млн грн за КПКВК 6581040 «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері законодавства і права».

Також НАПрНУ пропонує при доопрацюванні проєкту Закону України «Про Державний бюджет України на 2027 рік» виключити абзац 6 пункту 22 Прикінцевих положень, яким передбачається доручити Кабінету Міністрів України за участю Національної академії наук України та національних галузових академій наук опрацювати питання передачі наукових установ національних галузових академій наук до відповідних профільних міністерств, або відмовитися від формулювання, яке наперед орієнтує Кабінет Міністрів України на таку передачу.

У разі збереження відповідного доручення НАПрНУ пропонує передбачити натомість проведення комплексного аналізу організаційно-правових засад

функціонування наукових установ, що перебувають у віданні НАН України та національних галузевих академій наук, та опрацювання можливих моделей удосконалення системи управління такими установами, у тому числі можливості їх взаємодії з відповідними профільними міністерствами, а результати такого аналізу пов'язати з підготовкою пропозицій щодо необхідних законодавчих змін, а не з наперед визначеним рішенням про передачу установ.

НАПрНУ зазначає, що передача наукових установ стосується не лише бюджетного фінансування, а й їх організаційно-правового статусу, системи управління, самоврядності академій, державного майна, фінансових і кадрових питань. Тому, якщо за результатами комплексного аналізу буде встановлено необхідність зміни системи управління такими установами, відповідна реформа, на думку НАПрНУ, має здійснюватися шляхом внесення змін до спеціального законодавства, а вже після визначення її правових засад відобразитися у бюджетному законодавстві.

Національна академія педагогічних наук України звертається з проханням передбачити додаткову потребу у сумі 26 443,7 тис грн на:

КПКВК 6551020 «Науково-організаційна діяльність президії Національної академії педагогічних наук України» - 518,7 тис грн, у тому числі на оплату праці – 452 тис грн та нарахування на оплату праці – 66,7 тис грн;

КПКВК 6551030 «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері освіти, педагогіки і психології» - 25 925 тис грн.

Український центр оцінювання якості освіти повідомив, що в діючій редакції Додатка № 3, за бюджетною програмою 2201470 зазначено видатки у обсязі 690 521,4 тис грн. загального фонду, видатки споживання визначені в сумі 681 350,7 тис грн, в тому числі оплата праці - 451 845,4 тис грн. Для приведення у відповідність до реальних показників погоджених з Міністерством фінансів України, обсяг видатків на оплату праці треба зазначити в сумі 478 432,6 тис грн.

Профспілка працівників освіти і науки України зазначає, що для виконання вимог статті 61 Закону «Про освіту» необхідно збільшити видатки освітньої субвенції на 195,3 млрд грн. Щодо інших запропонованих напрямів збільшення та передбачення видатків конкретні обсяги додаткового фінансування у листі не визначені.

Спільний представницький орган репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні пропонує збільшити у проєкті Державного бюджету України на 2027 рік видатки на освіту і науку, зокрема забезпечити фінансування освіти на рівні не менше 7 % ВВП, реалізацію гарантій щодо оплати праці педагогічних і науково-педагогічних працівників, належні обсяги освітньої субвенції, фінансування підготовки кадрів у закладах вищої та фахової передвищої освіти і наукової діяльності, а також передбачити відповідні субвенції місцевим бюджетам у сфері загальної середньої та дошкільної освіти.

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» (далі – АМУ) пропонує при доопрацюванні проекту Державного бюджету України на 2027 рік забезпечити належне фінансування освітньої сфери та передбачити відповідні міжбюджетні трансферти місцевим бюджетам.

Зокрема, АМУ пропонує:

передбачити освітню субвенцію місцевим бюджетам у обсязі не менше 194 млрд грн для належного фінансування освітніх послуг, забезпечення передбачених законодавством державних гарантій педагогічним працівникам з урахуванням зростання мінімальної заробітної плати з 1 січня 2027 року та недопущення утворення кредиторської заборгованості з оплати праці;

здійснити її розподіл між бюджетами територіальних громад безпосередньо у додатку до Закону про Державний бюджет;

зберегти в бюджетах місцевого самоврядування залишки освітньої субвенції 2026 року для використання в наступних бюджетних періодах, зокрема на створення сучасного освітнього середовища та покращення матеріально-технічної бази.

Крім того, АМУ пропонує передбачити 42 млрд грн субвенції на підвищення заробітної плати педагогічним працівникам, а також окремі субвенції місцевим бюджетам: 6 млрд грн - на придбання шкільних автобусів; 1,5 млрд грн - на протипожежний захист закладів загальної середньої освіти; 5 млрд грн - на будівництво, ремонт та облаштування укриттів для забезпечення безпечного освітнього середовища, доступності й безперервності освіти та організації навчання в офлайн-режимі.

Також пропонується передбачити 1,5 млрд грн на придбання обладнання, створення та модернізацію їдалень (харчоблоків) закладів загальної середньої освіти; субвенцію на компенсацію встановлених державою пільг щодо безкоштовного харчування учнів 1–11 класів та вихованців закладів дошкільної освіти; 550 млн грн на державну підтримку осіб з особливими освітніми потребами; 1 млрд грн на модернізацію майстерень і лабораторій закладів професійної та фахової передвищої освіти, забезпечення енергоефективності, безпеки та інклюзивності освітнього простору.

Окремо АМУ пропонує передбачити 4 млрд грн субвенції на створення рівних, належних і безпечних умов здобуття освіти та організацію безпечного освітнього середовища для фінансування заходів Концепції безпеки закладів освіти, зокрема з огляду на необхідність обладнання закладів освіти відповідними засобами безпеки.

Для розвитку дошкільної та позашкільної освіти АМУ пропонує передбачити 2 млрд грн державної фінансової підтримки, зокрема у формі субвенцій місцевим бюджетам на створення та модернізацію матеріально-технічної бази закладів, забезпечення безпечних умов перебування дітей, архітектурної доступності та умов для інклюзивного навчання, проведення ремонтних робіт, придбання обладнання та забезпечення доступності відповідних освітніх послуг.

Також АМУ пропонує передбачити кошти на підвищення посадових окладів педагогічних працівників закладів професійної освіти та збільшення розмірів

стипендій здобувачів професійної освіти, а також внести зміни до Бюджетного кодексу України, спрямовані на завершення передачі з державної у комунальну власність закладів професійної, фахової передвищої та позашкільної освіти, які раніше були передані на фінансове забезпечення з місцевих бюджетів.

Враховуючи вищезазначені надані Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій пропозиції з обґрунтуваннями потреб до державного бюджету України на 2027 рік, а також за результатами широкого обговорення цього питання на засіданні Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій **вирішив**:

1. Інформацію Міністерства фінансів України, Міністерства освіти і науки України щодо планового фінансового забезпечення сфери освіти і науки у 2027 році взяти до відома.

2. **Кабінету Міністрів України** доповнити пункт 22 Прикінцеві положення законопроекту новими абзацами:

«Вжити невідкладних заходів для виконання вимог статті 61 Закону «Про освіту», якою передбачено, що посадовий оклад педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії встановлюється в розмірі трьох мінімальних заробітних плат, а найменший посадовий оклад науково-педагогічного працівника встановлюється на 25 відсотків вище від посадового окладу педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії. Посадовий оклад педагогічного працівника кожної наступної кваліфікаційної категорії та кожний наступний посадовий оклад науково-педагогічного працівника підвищуються не менше ніж на 10 відсотків.

До 31.03.2027 розробити та подати на розгляд Комітету з питань освіти, науки та інновацій проект Закону щодо нової моделі оплати праці педагогів та науковців.».

2. **Комітету Верховної Ради України з питань бюджету** під час доопрацювання проекту Закону України «Про Державний бюджет на 2027 рік» (реєстр. № 16000 від 15.09.2026) врахувати наступні критично необхідні пропозиції щодо реалізації освітньої, наукової та інноваційної політики:

- Передбачити Міністерству освіти і науки України нову бюджетну програму у обсязі 13.000.000 тис грн (з них на оплату праці 13.000.000 тис грн) «Підвищення престижності праці у сфері освіти» за рахунок зменшення на 13.000.000 тис грн видатків Міністерства фінансів України (загальнодержавні видатки та кредитування) за бюджетною програмою 3511030 «Резервний фонд», з уточненням відповідних підсумкових показників у цьому додатку.

- Збільшити видатки за кодом 2211810 на 2.300.000 тис грн за рахунок зменшення на 2.300.000 тис грн видатків Міністерства фінансів України (загальнодержавні видатки та кредитування) за бюджетною програмою 3511030 «Резервний фонд», з уточненням відповідних підсумкових показників у цьому додатку.

- Передбачити Міністерству освіти і науки України нову бюджетну програму у обсязі 500.000 тис грн «Забезпечення енергонезалежності закладів фахової передвищої та вищої освіти».
- Передбачити Міністерству освіти і науки України нову бюджетну програму у обсязі 1.500.000 тис грн «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення енергонезалежності закладів освіти».
- Передбачити Міністерству освіти і науки України нову бюджетну програму «Створення дослідницьких кампусів досконалості в кращих українських університетах (CampusX)» у обсязі 1.500.000 тис грн.
- Передбачити Міністерству освіти і науки України нову бюджетну програму «Реалізація програми публічних інвестицій на ремонт (реконструкцію) гуртожитків закладів фахової передвищої та вищої освіти» у обсязі 1.000.000 тис грн.
- Передбачити Міністерству освіти і науки України нову бюджетну програму «Надання пільгових довгострокових кредитів для здобуття вищої освіти» у обсязі 152.100 тис грн.
- Передбачити Міністерству освіти і науки України нову бюджетну програму «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення доплат педагогічним працівникам закладів освіти» у обсязі 1.073.280,6 тис грн.
- Передбачити Міністерству освіти і науки України нову бюджетну програму «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічної інвестиційної програми розвиток та модернізація пансіонів та гуртожитків закладів, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти» у обсязі 1.000.000 тис грн.
- Передбачити Міністерству освіти і науки України нову бюджетну програму «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічної інвестиційної програми на облаштування безпечних умов у закладах, що надають загальну середню освіту (протипожежний захист), зокрема військових (військово-морських, військово-спортивних) ліцеях, ліцеях із посиленою військово-фізичною підготовкою» у обсязі 500.000 тис грн.
- Передбачити Міністерству освіти і науки України нову бюджетну програму «Реалізація публічного інвестиційного проекту з удосконалення вищої освіти в частині відновлення освітньої спроможності закладів вищої освіти для забезпечення доступу до якісної освіти та збереження людського капіталу» у обсязі 2.000.000 тис грн.
- Статтю 51 законопроекту викласти в такій редакції:
 «Стаття 51. Установити, що у 2027 році, як виняток з положень частин другої і четвертої статті 103² Бюджетного кодексу України:
 розподіл освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам між місцевими бюджетами здійснюється Кабінетом Міністрів України;
 залишки коштів за освітньою субвенцією з державного бюджету місцевим бюджетам, які утворилися на рахунках місцевих бюджетів на кінець 2026 року перераховуються Державною казначейською службою України до спеціального фонду державного бюджету України для Міністерства освіти і науки України з метою подальшого розподілу таких коштів за рішеннями Кабінету Міністрів

України у визначеному ним порядку між місцевими бюджетами з урахуванням цільового призначення освітньої субвенції та на реалізацію заходів у сфері освіти (з відкриттям у разі потреби нових бюджетних програм, включаючи трансферти місцевим бюджетам).».

- за кодом 2201470 в межах видатків споживання за загальним фондом, видатки на оплату праці визначити у обсязі 478.432,6 тис грн з уточненням відповідних підсумкових показників.

- абзац шостий пункту 22 Прикінцевих положень законопроекту викласти в такій редакції:

«за участю Національної академії наук України та національних галузевих академій наук опрацювати можливі моделі подальшого функціонування наукових установ національних галузевих академій наук з урахуванням результатів державної атестації, їх наукового потенціалу та галузевої спрямованості;».

- Збільшити видатки за кодом 2201020 на 80.921,0 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2201030 на 66.000,0 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2201070 на 52.583,7 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2201100 на 296.496,6 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2201120 на 378 844,5 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2201130 на 41.217,7 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2201160 на 3.617.528,3 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2201170 на 189.023,5 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2201190 на 1.387.791,1 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2201250 на 76.781,7 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2201260 на 595.092,2 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2201280 на 365.607,4 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2201380 на 85.704,7 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2201420 на 1.442.680,8 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2201460 на 54.600,0 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2201860 на 300.000,00 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2203010 на 57.017,1 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2203020 на 5.360,0 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2207010 на 21.672,2 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2211220 на 666.195,3 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2211360 на 748.231,2 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2211800 на 300.000,0 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2211820 на 1.000.000 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2211830 на 1.000.000,0 тис грн.
- Збільшити видатки за кодом 2211850 на 2.000.000 тис грн.

3.1. Національній академії правових наук України:

- Збільшити видатки за кодом 6581040 на 10.000 тис грн;
- Збільшити видатки за кодом 6581020 на 15.000 тис грн.

3.2. Національній академії наук України:

- Збільшити видатки за кодом 6541020 на 31.016,0 тис грн;

- Збільшити видатки за кодом 6541030 на 932.842,6 тис грн для виконання пріоритетних наукових досліджень;
- Збільшити видатки за кодом 6541200 на 11.141,4 тис грн.

3.3. Національній академії мистецтв України:

- Збільшити видатки за кодом 6571020 на 2.328,3 тис грн;
- Збільшити видатки за кодом 6571030 на 5.579,4 тис грн.

3.4. Національній академії аграрних наук України:

- Збільшити видатки за кодом 6591020 на 450,6 тис грн;
- Збільшити видатки за кодом 6591060 на 485.470,7 тис грн.

3.5. Національній академії педагогічних наук України:

- Збільшити видатки за кодом 6551020 на 518,7 тис грн;
- Збільшити видатки за кодом 6551030 на 25.925 тис грн.

3.6. Національній академії медичних наук України:

- Збільшити видатки за кодом 6561040 на 434.241,1 тис грн (з них на оплату праці та нарахування – 80.405,3 тис грн, придбання матеріалів і реактивів – 36.889,7 тис грн, інші поточні видатки – 146.180,1 тис грн та придбання наукового обладнання – 170.766,0 тис грн);
- Збільшити видатки за кодом 6561090 на 2.446,7 тис грн;
- Збільшити видатки за кодом 6561060 на 1.000.000 тис грн.

4. Надіслати цей Висновок до Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Кабінету Міністрів України, Міністерству фінансів України та Міністерству освіти і науки України.

5. Секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій здійснити техніко-юридичне доопрацювання цього Висновку.

6. Контроль за виконанням цього Висновку покласти на Голову Комітету С. Бабака.

Голова Комітету

Сергій БАБАК